

Tietomallipohjaisen kaavan havainneaineiston luovutus tilaajalle

Tässä dokumentissa kerrotaan lyhyesti, miten kaavahankkeissa syntyvät tietomallipohjaiset suunnitelma-aineistot tulee luovuttaa tilaajalle. Ohje ei ole seikkaperäinen, eikä huomioi erilaisten suunnittelujärjestelmien ominaisuuksia. Ohjeessa sovelletaan YIV2015 mallinnusohjeiden osa 2 – Yleiset vaatimukset osuutta sekä Matti Kiiskisen esitystä ”Aineiston luovuttaminen tilaajalle – KSE13 Tietomallit ja sähköinen aineisto” http://www.rakli.fi/media/rakennuttaminen/kse-aineistonluovutus_kiiskinen.pdf

Havainneaineisto ja osapuolet

Havainneaineistolla tarkoitetaan tässä tapauksessa suunnitteluohjelmistossa syntyvää kolmiulotteista mallinnettua aineistoa, joka on tuotettu Kuopion kaupungin kaavoitushankkeen yhteydessä. Tilaajalla tarkoitetaan tässä dokumentissa Kuopion kaupunki konsernia. Työn suorittajana toimii kaavahankkeessa mukana oleva suunnittelutoimisto.

Havainneaineistojen luovutus

Hankkeen aloitus vaiheessa sovitaan, millainen malli tuotetaan suunnittelualueelle. Samalla sovitaan yhteisesti työn tilaajana ja suunnittelijan kanssa tiedonsiirtotavoista, laajuudesta sekä missä vaiheessa aineisto luovutetaan. Hankkeen aloitusvaiheessa on myös sovittu aineiston käyttöoikeuksista (kts Luovutettavan aineiston käyttöoikeudet). Lisäksi sovitaan mahdollisista välitilanteen luovutuksista, jotta hankkeen tietyssä vaiheessa tilaaja voi hyödyntää mallinnettua aineistoa omissa suunnitteluohjelmistoissaan. Luovutettavassa aineistossa on vain kyseisen hankkeen yhteydessä syntynyttä mallinnusaineistoa. Luovutettavassa mallinnusaineistossa ei saa olla muiden suunnitteluhankkeiden mallinnettua aineistoa, ilman että luovutuksesta on sovittu.

Tiedonsiirtomuodot

Luovutettava havainneaineisto tulee toimittaa avoimessa IFC-formaatissa.

Tiedoston origo piste tulee sijoittaa suunnitteluhankkeen läheisyyteen, johonkin tunnettuun pisteeseen. Origo-pisteenä käytetään yleisesti kiinteistön rajamerkkejä. IFC-tiedonsiirtoformaatin origon tasokoordinaatit(x,y) esitetään WGS84(EPSC:4326) koordinaatistossa. Korkeus(z) esitetään millimetreinä N2000 korkeusjärjestelmässä. Tiedoston kiertosuunta tulee esittää asteina.

Mikäli aineistoa ei ole perustellusti mahdollista tuottaa avoimilla tiedonsiirtoformaateilla, niin käytännöstä sovitaan Kuopion kaupungin kanssa. Useimmiten näissä tilanteissa käytetään yleisiä tunnettuja muotoja kuten DWG, DGN, DXF tai kaksiulotteisen tiedon paikkatietoformaatteja. Avoimessa formaatissa toimitetun aineiston lisäksi konsultin tulee toimittaa koko aineisto suunnitteli ohjelmistonsa natiiviformaatissa. Natiiviformaatin avulla suunnitelman saa käyttöönsä samalla ohjelmistoversiolla.

Missä tilaaja hyödyntää luovutettavaa aineistoa

Tilaaja hyödyntää kaavahankkeissa syntyvää mallinnettua aineistoa kaavaprosessissaan. Mallinnettua aineistoa voidaan hyödyntää tilaajan omissa suunnittelujärjestelmissä. Aineisto voidaan julkaista Kuopion kaupungin internetsivuilla erilaisissa kaavajulkaisuissaan sekä muissa kaupungin sähköisissä palveluissa.

Luovutettavan aineiston käyttöoikeudet

Luovutettavan aineiston tekijänoikeudet säilyvät aina suunnittelijalla, ellei erikseen sovita. Suunnittelijalla ei ole oikeutta luovuttaa tilaajan toimeksiannosta syntynyttä aineistoa muille ilman tilaajan suostumusta, ellei erikseen sovita. Vastaavasti tilaajalla ei ole oikeutta luovuttaa aineistoa kolmannelle osapuolelle, ellei toisin sovita. Kuopion kaupungilla on kuitenkin oikeus luovuttaa aineistoa omia suunnitteluhankkeita varten.

Lisätietoa

Roope Ruhanen, Kaavoitusinsinööri
Kuopion kaupunki / Kaupunkisuunnittelupalvelut, asemakaavoitus
044 718 5096, roope.ruhanen[a]kuopio.fi

Teknisiä tietoja antaa:
Marko Ahola, Paikkatietoasiantuntija
Kuopion kaupunki / Maaomaisuuden hallintapalvelut, Paikkatietopalvelut
044 718 5549, marko.ahola[a]kuopio.fi

Versiointi

30.4.2018 Versio 1.0 Marko Ahola

3.5.2018 Versio 1.1 Marko Ahola

- Lisätty ”Kuopion kaupungilla on kuitenkin oikeus luovuttaa aineistoa omia suunnitteluhankkeita varten.”

17.1.2019 Versio 1.11 Marko Ahola

- Muokattu ”Tiedonsiirtomuodot” kappaletta